

Návrh SMS ČR na konstrukci nového zákona o RUD

Josef Bartoněk

- starosta Městyse Osvětimany
- člen předsednictva SMS ČR
- člen komise MF pro přípravu nového zákona o RUD

Obsah:

1. Analýza financování obcí
2. Výstupy z analýzy
3. Stanoviska a dohody členů komise
4. Návrh SMS ČR na konstrukci zákona
5. Předběžný nástin dopadu návrhu SMS
6. Závěr

1. Analýza financování obcí

- Zpracovatelé analýzy
- Zkoumané oblasti (kraje a obce):
  1. Základní analýza výdajů obcí
    - celkové
    - podle oddílů
    - podle paragrafů
  2. Typologie obcí a role spádovosti
  3. Dotazníkové šetření
  4. Analýza mandatorních výdajů obcí
  5. Přenesená působnost obcí a krajů
  6. Postavení PBOP
  7. Poznatky z financování obcí v Evropě
  8. Výdaje obcí ve vztahu k jejich majetku

2.1. Výstupy z analýzy

- některé závěry jsou nejednoznačné nebo protichůdné (stimulační princip, evropské zkušenosti, efektivita malých obcí, vliv velikosti katastru)
- stanovení typu a výše výdajů s největší váhou v rozpočtech a jejich struktura podle velikostních kategorií obcí
- kvalifikace a kvantifikace role spádovosti
- postavení PBOP v systému financování
- majetek obcí – role hrubé úspory
- financování přenesené působnosti 20 – 105%

2.2. Výstupy z analýzy

Některá doporučení zpracovatelů analýzy:

Návrh principů pro konstrukci nového zákona:

1. **jednotnosti** – odvozen ze zákona o obcích, stejné povinnosti a kompetence
2. **mobility** – (zaměstnanci, žáci, studenti) doporučeno jako jediné hledisko spádovosti
3. **regionalizace** (ZOO, galérie)
4. **úhrady**
5. **velikosti** – tendence stoupající a klesající
6. **stimulace** – vazba na podnikání

Některá doporučení zpracovatelů analýzy:

- rozšířit spektrum sdílených daní
- oddělit financování PP a SP
- rozšířit kritéria o počet žáků ve školách
- neuplatňovat kritérium nadmořské výšky

3.1. Stanoviska členů komise

- Stanovisko SMO – RUD upravovat mírně a dlouhodobě, nikomu nesmí být ubráno
- Stanovisko SMS – chybí srovnání s Evropou, nesouhlas se závěry o PBOP, požaduje zásadní změna RUD
- Stanovisko MF – změnu zákona připravit pouze bude-li zásadní

3.2. Dohody členů komise

- oddělení PP od RUD (provozní náklady), její úhrada a dofinancování**
- bude zpracována varianta RUD se započtením žáků ve školách – pro SMS ČR je principiálně nepřijatelné, lze provést jen současně s celkovou rekonstrukcí RUD (dopad na malé obce)**
- komise bude dále pracovat na návrhu předloženém SMS ČR – konstrukce systémového nastavení RUD**

4. Návrh SMS ČR na konstrukci nového zákona o RUD

1. Zásadním dokumentem analýza

- provedení úpravy velikosti výdajů s cílem vyrovnání rozdílů ve zkoumaných výdajích způsobených dosavadní neodůvodněnou daňovou progresí PBOP.

2. Předpoklad : oddělení výkonu státní správy (přenesené působnosti) a samosprávy

3. Bude stanovena struktura sdílených daní v RUD podle typu daně

- návrh: stávající daně doplnit o spotřební a ekologické daně

4. Bude provedena reorganizace obcí

- zruší se výsadní postavení PBOP – analýza neprokázala oprávněnost, stejné kompetence a povinnosti (zvláštní matrika)**
- na základě rozdílů významných položek ve výdajích obcí budou vytvořeny nové velikostní kategorie obcí**

PŘÍLOHA Č. 1 - tabulka srovnatelných výdajů na obyvatele v současném členění velikostních kategorií

Velikostní kategorie		mand.	M dop	Mškol	Mkult	Mbyt	Modp	majet.	průmy	služby	bezp.	správa	Návrh	interval	obyv.	
č.	obyvatel/strana Analýz	178	190	192	192	194	195	376	394	396	400	402		tis. obyvatel	tis.	
1	do 100															
2	101 - 200															
3	201 - 300															
4	301 - 1500															
5	1501 - 5000															
6	5001 - 10000															
7	10 001 – 20 000															
8	20 001 – 30 000															
9	30 001 – 40 000															
10	40 001 – 50 000															
11	50 001 - 100 000															
12	100 001 - 150 000															
13	150 001 a výše															
14	Praha															
													7	1000001 a výše	118	
		77%	5%	8%	5%	4%	4%		24%	42%	2,6%	21%			10284	

5. Stanovení kritérií, kterými bude nové RUD tvořeno:

- A. počet obyvatel upravený poměrným koeficientem v závislosti na velikostní kategorii obce
- B. prostý počet obyvatel
- C. počet žáků v obecních školách a školkách
- D. rozloha katastrálního území obce

6. Přiřazení oblastí výdajů konkrétním kritériím

Příloha č.2 Dělení výdajů do kategorií			Analýza (2005 – 2007)		Návrh financování		Princip str.48	Kategorie
Paragraf	Název	Váha** %	Typ výdaje, poznámka*		Návrh financování výdaje, poznámka			
103	Lesní hospodářství	0,5	J	nulový dopad na výdaje	Up	úhrada z prodeje dřeva	1	B,D
2212	Silnice	7,06	R		R		2,3	A
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	1,78	R		R		2,3	A
222+224+227	Silniční, železniční a doprava ostatních drah	8,9	R	Extrémní růst u největších měst, spojený zřejmě mj. se spádovostí obyvatel do města	(M ⁺⁺)	++ provést podrobnější analýzu výkonů a nákladovosti (případně zařadit další parametr)	2,3,5	A
2310	Pitná voda	1,18	K		K		5K	A
232	Odvádění a čištění odpadních vod	3,93	K		K		1	B
2510	Podpora podnikání	0,02	J		J		6	B
311	Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	9,32	J	Vyjma malých obcí zřejmě bez škol, vazba na počet žáků	Ud	dotace na žáka ve výši průměrných neinvestičních výdajů obci bydliště žáka	3,4	A,C
3311	Divadelní činnost	1,07		Růstovou tendenci větších obcí lze spojovat se spádovostí	MR	divadla financovat z rozpočtu kraje	3	A

7. Bude stanovena váha jednotlivých kritérií (podle součtu vah výdajů)

kritérium	podíl
A. počet obyvatel upravený koeficientem	46,62%
(u odůvodněných položek uplatněn princip mobility)	
B. prostý počet obyvatel	43,06%
C. počet žáků v ZŠ, MŠ	9,32%
D. rozloha katastrálního území obce	1,00%

8. Na základě váhy jednotlivých kritérií bude vytvořen systém postupných přechodů

5. Předběžný nástin dopadu návrhu SMS

- navýšení příjmů obcí a měst do 100 tis. obyvatel
- snížení příjmů BOP
- snížení příjmů Prahy

- poměr mezi největším a nejmenším příjmem na občana 2,5 - 3

6. Závěr

- Cíle SMS ČR – systém, transparentnost, odůvodněné nastavení financování samospráv
- podpora organizací, měst a obcí
- politická podpora
- prosba o podporu

Děkuji Vám za pozornost

Josef Bartoněk

starosta@osvetimany.cz

tel.: 724 301 812